

6

LKA

EGŁUTĖ

BALANDIS

1996

Vol. 47 / Nr. 4

APRIL

E G L U T Ė

BALANDIS / APRIL / 1996 Vol. 47 / Nr. 4

TURINYS

- 1 VELYKOS, *Vytė Nemunėlis*
- 2 MARGUČIŲ ŠVENTĖ, *Vytautas Bubnys*
- 4 MARGUČIAI, *Gediminas Juodvalkis*
- 5 PASAKA APIE KIAUŠINĮ, *Ramunė Skučaitė*
- 6 VELYKŲ STALAS, *Ištrauka iš Prano Mašiot*
- 9 LĖLĖS MALDA, *Deimantė Žukaitė*
- 15 VELYKOS, *Virgutė Baltuškaitė*
- 16 TIKIU
- 19 JEI NEBŪTŲ KALBOS — TAI NEBŪTŲ LIETUVOS
- 20 IŠ TAUTOSAKOS LOBYNO
- 23 TAUTODAILĖ
- 25 SPORTAS, *Edvardas Šulaitis*
- 28 PETRAS IR IRENA VAŽIUOS Į ŠOKIŲ ŠVENTĘ,
Ramunė Kubiliūtė
- 30 GALVOSŪKIAI
- 32 JUOKŲ MAIŠELIS
- 33 MIELI EGLUTĖS SKAITYTOJAI
- 34 DĖKOJAME MŪSŲ RĖMĖJAMS

Viršelis Jolantos Čiaglienės

EGLUTĖ: mėnesinis lietuviškas laikraštėlis vaikams užsienyje. Išeina 10 numerių per metus; prenumerata – 15 US dol., į Lietuvą ir kitus kraštus – 20 US dol. Atsiųstą medžiagą redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra.

REDAKCIJA: 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441

Redakcinis kolektyvas: Alicija Brazaitienė, Regina Kučienė, Aldona Rauchienė, Vida Rimienė, Edvardas Šulaitis, Irena Šerelienė.

LEIDŽIA: JAV LB Švietimo Taryba

REDAKTORĖ: Regina Kučienė

TECHNINĖ REDAKTORĖ: Audronė Norušienė

ADMINISTRATORIUS: Viktoras Kučas

13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441

Tel. (708) 301-6410; Fax: (708) 301-6410

EGLUTĖ (USPS 169-200) a magazine for children in the Lithuanian language. Published monthly except July and August. Yearly subscription \$15.00, single copy \$1.50, to Lithuania and other countries, \$20.00 (USA currency). Published by Lithuanian Educational Council of the USA, Inc., 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441. Second class postage paid at Lockport, IL 60441. Postmaster send address corrections to: EGLUTĖ, Lithuanian Educational Council of the USA Inc., 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441.
Printed by DRAUGAS, Chicago, IL 60629.

VELYKOS

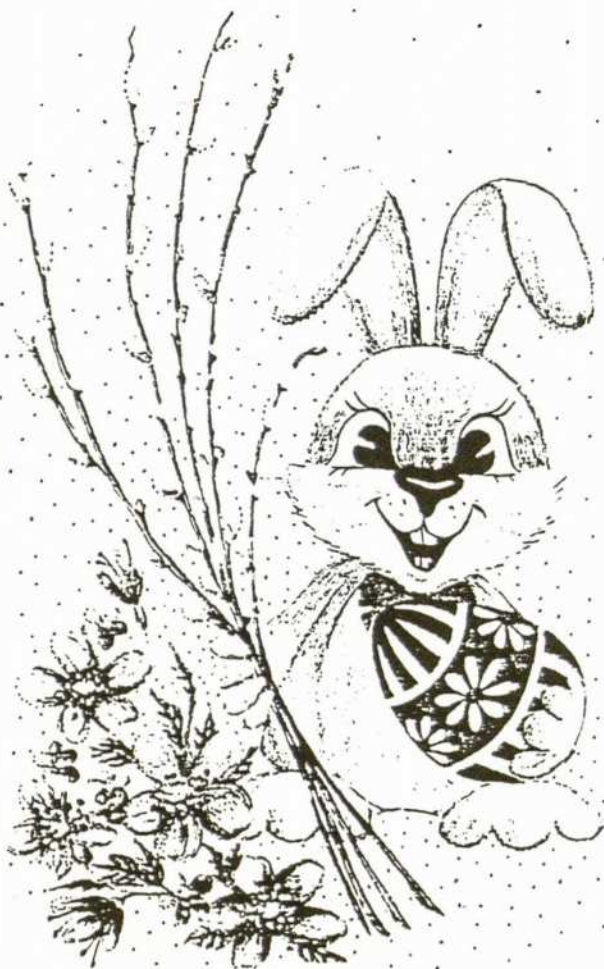
Vytė Nemunėlis

„Velykos" — gieda špokas,
„Velykos" — vyturėlis,
Velykom puošias žemė
Žiedais ir pumpurėliais.

Tolyn, tolyn žiemužę
Vėjelis šiltas pučia,
Keliu Velykė veža
Ratus margų margučių.

Ten už ežios kiškienė
Vaikam pyragą kepa
Ir devynių saldumų
Medum plutele tępa.

Kaip mėlynos žvaigždės
Žibutės skleidžia žiedą,
„Valio, valio Velykos!"
Kieme vaikučiai gieda.

MARGUČIŲ ŠVENTĖ

Vytautas Bubnys

Besekiojant paskui senele, besiklausant jos pasakų, dienos slenka greitai. O vieną pavakarę senelė sako:

— Rytoj Velykos.

— Velykos? – nesupranta Loreta.

— Margučių šventė, – paaiškina senelė. — Kiaušinius marginsim.

— Aš nemoku marginti.

— Tavo metų aš gerai mokėjau.

— Kas tave išmokė?

— Mama.

— O kas ją išmokė?

— Mano senelė.

— O kas tavo senele išmokė?

— Prosenelė.

— O kas pro... pro...

Senelė nusijuokia, ir Loreta paklausia:

— Tu mane išmokysi, senele?

— Jeigu tik panorėsi.

— Aš jau dabar noriu.

Virtuvėje šilta, židinyje treška sausos malkos, kunkuliuoja puode vanduo. Senelė ant lentynos susiranda žvakigalį, peiliu sutrupina į skardinukę ir pastato ant karštų geležų. Tada atsineša dubenėlį kiaušinių, drėgnu skuduru juos gražiai nuvalo. Į vieną verdantį puodą įmeta svogūnų lukštų, į antrą – alksnio

žievės.

— Kodėl tu taip darai, senele?– klausia Loreta.

— Pamatysi, viską pamatysi.

Ištraukia ji stalčių, ilgai jame rausiasi, kol suranda smeigtuką su mažyte galvute, ir atsisėda netoli ugnies. Padažo smeigtuko galvutę į ištirpusį vašką ir braukia per kiaušinį. Vėl padažo ir vėl braukia. Taip, tai eglės šakelė. Aplink visą kiaušinį eglės šakelės, o ant šakelių galų – paukščiukai...

— Senele, duok man. Dabar aš!

Senelė pakyla nuo kėdės, jos vieton atsisėda Loreta. Jos vienoje rankoje – kiaušinis, kitoje – smeigtukas.

— Aš nemoku, senele, – pasiskundžia Loreta...

Senelė prilaiko Loretos ranką ir vedžioja, vedžioja, tarsi mokytoja pirmą raidę rašant.

— Oi senele! Oi senele! – neatsidžiaugia Loreta. — Kitą kiaušinį, kitą numarginkim!

Pagaliau Loreta pati viena kriputėm, ratukais visą kiaušinį nubarsto ir linksmi sušunka:

— Senele, matai? Ar matai, seneli?

— Ak ak, – kraipo galvą senelis. — Gražu, gražu.

Dalį numargintų kiaušinių senelė sudeda į vieną puodą, kitą dalį – į antrą, atsargiai pamaišo mediniu šaukštu. Tada visi susėda ir laukia. Senelė sėdi ant kėdės, Loreta – senelei ant kelių, o senelis ant žemo suoliuko. Ir tikrai, kai iš puodo išima nudažytus kiaušinius ir prieš ugnį

nutirpina vašką, margučiai netikėtai atgyja... Ir Loretos šakutės tokios tikros, tikros...

Loreta niekaip negali atsiziūrėti į margučius. O kai atsigula, paprašo, kad ant kėdės šalia lovos padėtų dubenėlį su margučiais. Senelė padeda, apkaišo karklo kačiukais.

REČIAU VARTOJAMI ŽODŽIAI

treška (traška) –	braška, su garsu lūžinėja
alksnis –	drėgnų vietų medis
rausiasi –	ieško
smeigtukas –	vinelė (vinis) su plokščia galva
kriputėm –	vingiuotom linijom
karklas –	gluosnių šeimos medis
kačiukai –	karklo žiedai

MARGUČIAI

Daug Velykinių margučių
Mirga marga krepšyje!
Reiks gražiausią ir stipriausią
Man surasti lėkštėje.

Skamba jau margučių dūžiai
Rieda stiprūs loveliu.
Džiaugiasi vaikai ir ūžia –
Kaip smagu ir nuostabu.

*Gediminas Juodvalkis, 2a kl.
Utenos Kraštonos vid. mokykla*

PASAKA APIE KIAUŠINĮ

Ramutė Skučaitė

Buvo vienašyk
Kiaušinis.

Bet ne paprastas –
Aukšinis.

Oi, koks tvirtas,
Oi, koks kietas!
Na, žodžiu –
Iš aukso lietas!

Vis didžiavosi
Kiaušinis:
— Aš ne paprastas –
Aukšinis!

Žebenksčiukų
Ritinėtas
Ir visai
Nesušmėtas!

Šeško griebtas,
Varnos pultas,
Likęs sveikas,
Nesukultas!

Tai todėl,
Kad aš aukšinis,
O ne paprastas
Kiaušinis!

Tyli paprasti
Kiaušiniai.
Ką darysi –
Ne aukšiniai,

Sudėti
Į seną rėtį –
Raibei parinkti
Perėti.

Užsimanė
Ir aukšinis
Būti perimas
Kiaušinis!

Sako Raibei:
— Jei norėsi,
Aukso gaidį
Išperėsi,

Nes pati matai,
Kiaušinis
Aš ne paprastas –
Aukšinis!

...Pasipūtus
Tupi Raibė.
Kur tau! — peri
Aukso gaidį!

...Jau trečios
Savaitės galas.
Dvylika
Viščiukų kalas,

Ir visi
Ne iš aukšinių,
Paprastų baltų
Kiaušinių!

Viščiukėliai
Išperėti,
O višta
Dar tupi rėty,

Nes labai jau
Nori Raibė
Išperėti
Aukso gaidį!

...Patupėjo
Ligi ryto:
Nieks daugiau
Neišsiriti –
Likęs gūžtoje
Kiaušinis
Buvo šaltas
Ir aukšinis.

Nes per tvirtas,
Nes per kietas,
Nes – deja! –
Iš aukso lietas...

VELYKŲ STALAS

Pagaliau atėjo ir tos taip ilgai lauktos atostogos. Verbų dieną Stasiukas jau buvo namie, kaime.

Kitą dieną nuo pat ryto jis skrajojo po laukus, klausė, kur vanduo čiurlena, kur vieversėliai čyruoja. Kelias dienas paskui taip kaimo gamta džiaugėsi.

Bet artėjo Velykos, tai reikėjo ir apie margučius pagalvoti. Pirmiausia turėjo surinkti kiaušinius, kur vištos slapukės buvo padėjusios – yra tokių vištų, kad nededa tenai, kur joms vieta skirta, o slapstosi kur nors šiene, trobų palėpėse. Paskui apie dažus pagalvoti. Žinoma, dalį kiaušinių išvirs svogūnų lukštuose – bus gražiai rudi, kitą dalį šieno pakratuose – bus gelsvai žali, o visus kitus nudažys mėlynai, ištirpinęs karštam vandenyje cheminio pieštuko galiuką. Šitų mėlynuojamųjų dalį pirma vašku išmargins ir tik tada dažuose mirkys – tai bus tikrieji margučiai. Tuo būdu visai pigiai gražiai nudažys, išmargins kiaušinius.

Artėjančiomis šventėmis domėjos ir Stasiuko broliukas, šešerių metų Vytukas. Jis iš anksto džiaugėsi Velykų stalu, kuris turėjo būti papuoštas tokiais gražiais kiaušiniiais, kuriuos Stasiukas buvo sumanęs nudažyti.

Šeštadienio rytą, įsisvajojęs apie Velykų stalą, jis išėjo pasidairyti po kiemą ir sodą, ką jo žiemos draugai veikia.

Tie jo draugai buvo žvirbliai ir zylės; su jais žiemą jis kasdien matydavosi: išnešdavo jiems ko nors palesti – žvirbliams duonos trupinių, žylėms riebalų.

Vytuką jo draugai apspisdavo, kai tik išeidavo pro duris. Kai sniegas būdavo susigulėjęs, tai jis tuos savo draugus čia pat kieme

palesindavo; kai būdavo pasnigę, į daržinę maistą nunešdavo ir tenai ant lentos padėdavo.

Ir šį kartą žvirbliai ir zylės, pamatę jį į sodą beeinantį, tuojuo ėmė aplinkui telktis. Bet dabar jie tai be tikro reikalo darė, nes, sniegui nutirpus, maisto galėdavo ir patys rasti. Ir Vytukas visai teisingai pasakė:

— Nieko jums neatnešiau – patys galite rasti. Ir šiandien man kas kita, Velykų stalas, galvoj.

Bet Vytukui, pasakiusiam tuos žodžius, lyg nesmagu pasidarė: pats apie Velykų stalą galvojo, o paukščiukams? Ar jiems nereikia nieko Velykoms?

Tuojuo apsisukęs nubėgo pas Stasiuką ir paprašė:

— Stasiuk, kiaušinių daugiau nudažyk, aš Velykų stalą ir paukščiukams noriu įtaisyti.

— Taisyk, kad nori, – atsakė brolis, – tik be kiaušinių: paukščiams nepatinka, kad mes jų kiaušinius į rankas imame. Duosi rytoj žvirbliams grūdų ar trupinių, zylėms spirgų, ir pakaks.

— Bet stalą įtaisysiu, kad ir be kiaušinių, – griežtai pasakė Vytukas, – tenai prie didesniosios kriaušės ant kelmo; jis taip lygiai nupjautas, tai bus jiems stalas.

— Nueis vištos ir sules, ką padėsi, – atsakė jam Stasiukas.

— Tai kaip padaryti?

— Kaip? – pagalvojo kiek Stasiukas. — Po ta pačia kriaušė, po apatinėmis šakomis, pakabinsime ant virvių lentą, tai ir bus stalas.

— Gerai sakai, – sutiko Vytukas, – tik tuojuo, kad paskui nesakytum, kad nespėjai.

— Galiu ir tuojuo, – atsakė Stasiukas. — Tik valgius sudėstyk vakare, kad tavo svečiai tik rytoj iš ryto prie jo prieitų.

Vytukas buvo labai patenkintas brolio patarimais ir gražiai jam padėkojo, pažadėjo po kriaušė pakabinti.

Pavakare, kada jau žvirbliai ir zylės buvo pranykę iš sodo, Vytukas atėjo su pilnomis kišenėmis trupinių ir grūdų ir su gera sauja spirgų. Stasiukas atsinešė lentą ir bematant ją pakabino taip, kad vištos ir katės neprieitų. Tada Vytukas gražiai eilėmis pabarstė trupinių ir grūdų, o viename lentos gale padėjo visą krūvelę spirgų.

Kitą rytą Vytukas atsikėlė anksčiau, nekaip paprastai – jį prižadino jo žiemos draugai. Išlėkę į saulės šviesą iš savo kertelių, žvirbliai pastebėjo lentą po obelim. Tuoju metu tenai telktis, žiūrėti tą naują įtaisymą. Įsitikinę, kad tai ne kokie spąstai, pradėjo ragauti, kas ant lentos padėta. Patys lesė ir kitus šaukėsi į pokylį. Šaukė kiek išrėkdami, kad ir kaimynų žvirbliai išgirstų ir pas juos į svečius atlėktų. Kiek vėliau už žvirblius atlėkė zylės. Jos tuoju metu susitelkė prie spirgų. Ir jos savo „zit, zit“ šūkavo stipriau, nekaip paprastai.

Vytukas, paskubomis apsitaisęs, išbėgo to triukšmo pažiūrėti. Atsistojęs taip, kad paukščiukų neišgąsdintų, jis ilgai žiūrėjo, kaip linksmi jie vaišinosi.

Paskui nubėgo ir kitų paraginti, kad eitų pažiūrėti jo Velykų stalo, paukščiukams įtaisyto.

REČIAU VARTOJAMI ŽODŽIAI

čiurlena	–	teka
čyruoja	–	čiulba
pakratai	–	šiaudai tvartui pakratyt
apspisti	–	susirinkti aplink
spirgas	–	keptas lašinukų gabaliukas
kertelių	–	kampų, susitelkė – suskrido į būrį

MŪSŲ KŪRYBA

LĖLĖS MALDA

Prie krautuvės durų sustojo išpuošta karieta ir iš jos išlipo pati grafienė L'Defour. Išlipdama ji kalbėjo kažkam, sėdinčiam karietoje:

— Ne, tu negali eiti į krautuvę. Ar neprisimeni kas paskutini sykį atsitiko? Beto, aš tik trumpam įeisiu ir greitai grįšiu, nes tėtis turi suspėti nuvažiuoti į traukinių stotį.

Grafienė kalbėjo mažajai grafaitei Ritai. Grafas sėdėjo nekantriai ir klausėsi žmonos žodžių. Grafienei nuėjus, jis prisiminė, kad jam kažko krautuvėje reikia. Išlipdamas įsakė vežėjui niekur nenuvažiuoti ir grafitės iš karios neišleisti. Kai tėvo nebesimatė, Rita tuoj pat įsakė vežėjui pavažiuoti iki žaislų lango. Kai vežėjas bandė ginčytis, ji tarė:

— Ar nori, kad aš imčiau klykti?

Vežėjas žinojo, kad taip grafitė gali pasielgti, taigi, karietą privežė prie žaislų lango. Iš lango į praeivius žiūrėjo įvairios lėlės ir meškiukai, bet viena, gražiausia iš visų, žiūrėjo tiesiai į grafitę. Ji turėjo ilgus geltonus plaukus ir mėlynas akis. Ji šypsojosi ir galėjai matyti dvi eiles baltų dantukų. Rankos turėjo grakščius pirštukus. Ji buvo apdengta tamsiai žaliais rūbeliais ir dideliu kaspinu plaukuose. Ritai ta lėlė labai patiko ir ji nusprendė, kad jai jos būtinai reikia.

Sugrįžo grafas ir grafienė. Rita išlipo jų pasitikti. Ji ėmė tempti

mamą vaikų krautuvės link, pasakodama apie lėlę.

— Rita, mes negalime dabar eiti į krautuvę, nes tėčiui reikia važiuoti į traukinių stotį, jis pavėluos.

— Bet, mama, aš noriu tos lėlės, – tarė beveik verkdamą Rita. Grafienė matė, kad duktė lengvai nepasiduos.

— Gal kitą sykį tau tą lėlę nupirksiu?

— Ne, aš dabar noriu. Jei nepirksi, aš krisiu į purvą ir klyksiu.

Grafienė bijojo triukšmo, nes žmonės ir taip į jas žiūrėjo. Ji liepė vežėjui jai sustabdyti kitą karietą, o vyrui skubėti vienam į traukinių stotį. Krautuvėje nupirko lėlę ir skubėjo išeiti, kad Rita neužsimanytų pirkti lėlei drabužėlių ir baldų. Per visą kelionę grafaitė laikė prisiglaudusi lėlę ir pašnibždomis į lėlės ausį kartojo, kad ji ją labai myli.

Grafai gyveno didžiausiame Paryžiaus name, kuris turėjo brangius baldus ir kilimus. Grafaitė Rita turėjo savo auklę, kuri ir jos motiną užaugino. Grafaitė buvo išlepinta. Dažnai ją aplankydavo parapijos kunigas, kuris mokė ją apie Kristų ir bažnyčią. Kartais Rita susigraudindavo ir atiduodavo vargšams visus pinigineje esančius pinigus.

Dabar sugrįškime prie tos pačios parduotuvės lango. Čia stovėjo kita mergaitė, kuri nesigrožėjo žaislais, bet bandė iš praeinančių gauti šilingą, kad galėtų savo šeimai nupirkti duonos. Ji buvo menkai apsirengusi. Jeigu sektumėme ją namo, pamatytumėme, kad ji sugrįžta į mažą kambarėlį namo palėpėje, kuriame ant grindų guli jos serganti mama. Netoliese žaidžia broliukas ir sesutė. Jos tėtis jau seniai serga plaučių uždegimu ir guli ligoninėje. Dabar serga ir mama. Agnė yra dar per maža dirbti. Šeima dažnai badauja, nes ji daug pinigų nesurenka. Jos

šeima gali pragyventi ir apsirengti iš kunigo atneštų daiktų. Jie dėkoja Dievui už viską, ką gauna.

Kol Agnė valgo kunigo atneštą maistą, Rita pietauja prie gardžiais valgiais apkrauto stalo. Šalia pasodinta lėlė. Rita dažnai ją pakelia, pabučiuoja ir pasako, kad ją myli.

— Aukle, ar matai kaip aš myliu savo lėlę?

— Gal tu ją ir myli, bet ji tikrai tavęs nemylės, nes tu ją riebaluotais pirštais lieti ir murzinomis lūpomis bučiuoji, – atkirto auklė. Mat ji sužinojo, kokių būdu Rita gavo lėlę ir buvo labai nepatenkinta. Rita auklę gerbė ir mylėjo ir žinojo kodėl auklė buvo ja nepatenkinta. Kartais mergaitė labai susigėdindavo ir, apsikabinus auklę, prižadėdavo daugiau taip nebesielgti.

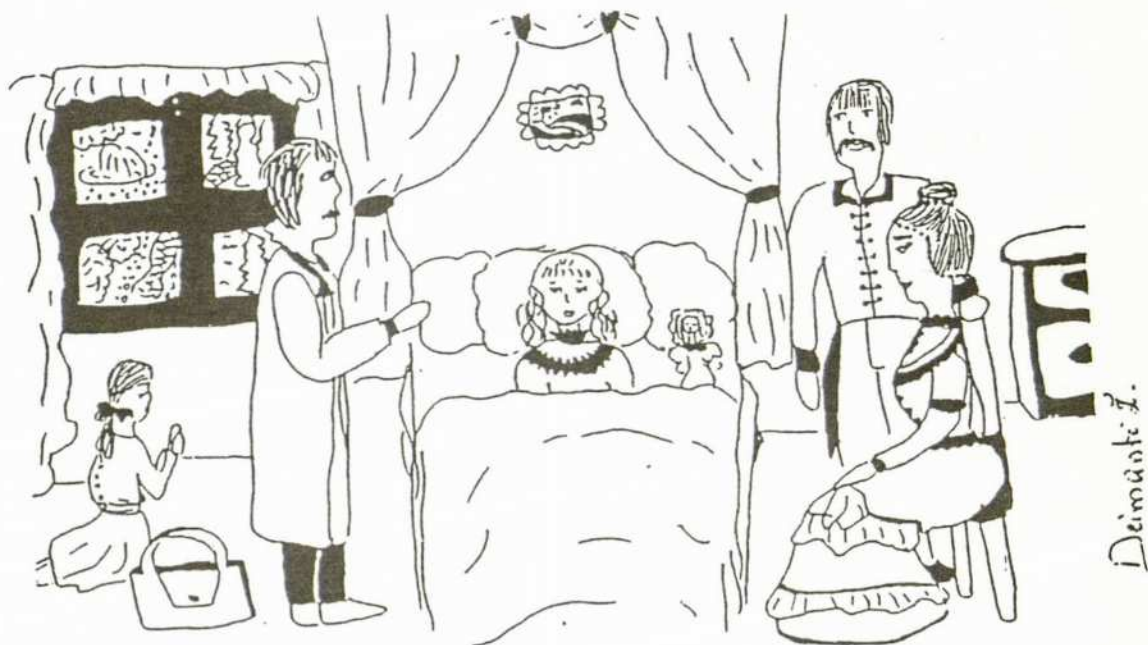
Rita paprašė auklės pasiūti lėlei drabužėlius, nes rytoj ji lėlę kartu ves pasivaikščioti. Visas vakaras buvo praleistas, siuvant rūbus. Kai Ritai reikėjo eiti miegoti, ji ilgai priešinosi. Pagaliau atsigulė. Lėlė buvo aprenpta naktinukais ir paguldyta mažoje lovytėje, išklotoje šilko patalais.

Ryte prie lėlės lovytės gulėjo gražus paltukas ir mažos pirštinaitės. Po pusryčių, eidama pasivaikščioti, Rita pasiėmė kartu ir lėlytę. Tačiau vieną rytą ji grįžo iš pasivaikščiojimo verkdamą ir be lėlės.

— Mano lėlytė, m — mano brangiausioji, kaip ji šąla! – vaitojo grafaitė. Niekas iš jos daugiau nieko neišgavo.

— Kai išėjome į parką, – pasakojo auklė – grafaitė nusprendė žaisti slėpynių. Žinoma, slėptis turėjo ir lėlė. Aš visą laiką sekiau, kur Rita padėdavo lėlę, bet vieną sykį nepamačiau. Mes ilgai ieškojome ir praeivių klausinėjome ar nematė? Grafaitė negalėjo prisiminti kur paslėpė lėlę. Pagaliau Rita prisiminė, bet nuėjusi

lėlės neberado. Sekančią dieną grafienė liepė visiems tarnams ieškoti lėlę. Veltui, grafitė tik verkė ir nieko nevalgė. Ji išbalo, pasidarė liekna ir susirgo.

Grafienė visam mieste iškabino skelbimus, kad tas, kuris suras lėlę, gaus 200 šilingų. Atlyginimas buvo didesnis negu pati lėlė kainavo. Slinko diena po dienos, bet lėlės niekas neatnešė. Ritai tėvai siūlė nupirkti naują lėlę, bet ji atsisakė.

Vieną vakarą prie durų pasigirdo skambutis. Į kambarį įėjo kunigas už rankos vedamas mažą, apskurdusią ir nedrąsą mergaitę – Agnę.

— Ji surado dingusią lėlę, – tarė kunigas.

Žinia greitai pasiekė Ritą, kuri, nepaisydama ligos, skubėjo pasitikti geradarę. Paėmusi lėlę į savo glėbį, Rita ją glostė ir bučiavo. Ji pakvietė Agnę su ja pažaisti.

— Būk mandagi, Rita, ir neužgaulk savo viešnios, – pasakė

mama, bet mergaitės jau buvo prie žaislų. Kunigas pasakojo grafienei lėlės istoriją.

— Ši mergaitė, Agnė, buvo beeinanti namo, kai pamatė tą lėlę. Pasiteiravusi praeivių ar lėlė nėra jų, išdrišo parsinešti lėlę namo. Jos mažieji broliukas ir sesutė nepaprastai džiaugėsi ta lėle ir laikė ją kaip didžiausią brangenybę. Kai aš nunešiau jiems maisto, jie pasigyrė apie lėlę ir ją man parodė. Aš tuoj supratau, kad tai buvo jūsų ieškoma lėlė. Pasakęs vaikams stebėjau, kaip kilniai jie nutarė tą lėlę Ritai sugrąžinti.

Kunigas papasakojo grafams apie šeimos sunkų gyvenimą. Grafienė buvo nepaprastai sujaudinta. Ji liepė tarnams atnešti maisto, šiltų drabužių bei patalinės, kad kunigas galėtų šeimai nunešti. Ir pažadėjo pati rytdieną sergančią moterį aplankyti.

Grįždama su kunigu namo, Agnė pasakojo, kaip gražiai grafaitė ją priėmė ir žaidė, kiek daug žaislų ji turinti. Agnės namuose buvo daug džiaugsmo, pamačius atneštas dovanas. Motina, sužinojusi apie jų naują geradarę, verkė iš džiaugsmo ir karštai meldėsi.

Sekantį rytą grafaitė, atrinkusi keleta savo žaislų, ir užsidėjusi paltuką, išslinko iš namų niekam nepasakiusi. Parke susistabdė karietą ir vežėjui pasakė Agnės adresą. Vežėjas abejojo ar tokią mažą reiktų be suaugusio vežti, bet Rita padavė jam keleta šilingų ir liepė paskubėti.

Kai karieta sustojo prie apgriuvusio namo, Rita negalėjo patikėti, kad tai buvo teisingas adresas, bet vežėjas ją užtikrino. Lipdama laiptais, grafaitė negalėjo tikėti, kad žmonės taip vargingai gyvena. Nedrąsiai pravėrė duris ir įėjo vidun. Pasirodė Agnė ir mažyliai. Rita atnešė jiems žaislų. Visi labai dėkojo. Tuo

metu įėjo kunigas. Jis nustebo pamatęs Ritą. Išklausęs jos pasiaiškino, ją subarė, kad išeidama nepasakiusi namiškiams ir mamos neatsiklausiusi ar galinti atiduoti žaislus.

— Bet aš žinojau, kad manęs vienos neišleis.

Kunigas žinojo, kad neradę Ritos namuose visi jaudinsis, todėl greitai ją parvežė namo. Pamatę sugrįžusią Ritą, visi džiaugėsi, kad net pamiršo ją išbarti. Kunigas papasakojo, kur suradęs Ritą.

Sekančią dieną Rita susirgo: ji peršalo, nes vakar nebuvo šiltai apsirengusi. Ji sirgo kelias savaites. Po kelių dienų neteko sąmonės. Daktarai mažai turėjo vilties, kad ji gyvens. Prie jos lovos dažnai meldėsi Agnė su broliuku ir sesute ir jų pasveikusi mama.

Vieną naktį, būdama visiškai viena, Rita pirmą sykį pravėrė akis. Buvo labai tamsi naktis, bet pro langą galėjo matyti šviesias žvaigždes ir mėnulį. Rita išgirdo balsą:

— *Prašau, Jėzuli, padėk jai pasveikti. Ji yra tikrai gera mergaitė, nors ir nevisada taip elgėsi. Padėk jai, Viešpatie!*

Prie mažo altorėlio, kuris buvo Ritos kambaryje, klupėjo ir meldėsi jos mylimiausioji lėlė. Ritą apėmė nepaprastas miegas ir ji užmigo. Iš ryto ji labai gerai jautėsi ir pati

apsirengusi sutiko auklę. Nustebęs daktaras tvirtino, kad grafaitė visiškai sveika. Bet visi pastebėjo mergaitės pasikeitimą: ji buvo rami, maloni ir daug meldėsi. Apie savo regėjimą nakties metu Rita papasakojo kunigui. Buvo aišku, kad Dievas jai padėjo.

Rita augo ir nebebuvo savanaudė. Ji padėdavo vargšams ir sergantiems. Ji ir Agnė pasidarė geros draugės. Kartu priėjo prie Pirmosios Komunijos. Kaip savo auką Dievui, Rita atidavė visus žaislus Paryžiaus našlaičiams, o pasilaikė tik tą lėlę. Visi stebėjosi jos nepaprastu gerumu.

Deimantė Žukaitė

VELYKOS

Velykos, Velykos!
Nuaidi varpai.
Velykos, Velykos!
Jau džiaugias vaikai.

Vaikučiai ridena
Margus kiaušinius.
Juk šventė didžiausia
Atėjo pas mus.

*Virgutė Baltuškaitė, 2a kl.
Utenos Kraštonos vid. mokykla*

JĖZAUS KRISTAUS PRISIKĖLIMAS

Žemė kvėpėjo pavasariu. Aušo. Pirmiesiems žaros spinduliams palietus nakties kupolo skliautus, ėmė blėsti žvaigždės. Žarai plintant Rytuos, žvaigždelės viena po kitos gėso, kol tik kelios tingiai bemirkčiojo Vakarų pakrašty.

Priešaušry prie Jėzaus kapo neaiškiai matosi keli išgriuvę, snūduriuojantys sargybiniai. Netoli jų tebesmilksta naktį kūrentos ugnelės nuodėguliai.

Staiga, kaip žaibas, ugninis kamuolys trenkia į Jėzaus kapo dangos akmenį ir galingai sudreba žemė. Akmuo triukšmingai nusiridena. Sargybiniai, siaubo pagauti, krinta ant žemės kaip negyvi.

Kapo angoj, apibertas tekančios saulės spindulių, pasirodo Jėzus. Prisikėlęs Jėzus, nežemiškos medžiagos rūbe, antgamtiškai gražus ir šviesus. Visos buvusios kryžiaus žaizdos dabar spinduliuoja šviesa, o širdies žaizda per tuniką šviečia kaip saulė. Laimindamas ištiesta ranka ir šypsniu, Jėzus pradeda eiti. Jį lydi paukštelių giesmės ir Jam lenkiasi visi pražydę obelų ir pievų žiedai.

Atsipeikėję sargybiniai, baimės iškreiptais veidais, bėgte nubėga nuo kapo. Jie nuskuba pranešti Pilotui, kad Jėzaus kapas atviras ir Jo kūno ten nebesą.

Beveik tuo pat metu, saulei tekant, prie Jėzaus kapo skubėjo gailestingosios moterys: Marija Magdalena, mokinių Jono ir Jokūbo motina Salomė ir apaštalo Jokūbo ir Judo motina – Marija. Jos norėjo kvėpalais patepti Jėzaus kūną, bet rūpinosi nežinodamos, kas galėsiąs nuritinti akmenį nuo kapo angos. Atėjusios prie kapo ir pamačiusios nuritintą akmenį, moterys išsigando. Dar labiau išsigando kai, įėjusios į kapo rūšį, pamatė ten spinduolį angelą.

— Bet jis joms tarė: „Nenusigąskite! Jūs ieškote nukryžiuoto Jėzaus Nazariečio. Jis prisikėlė, jo čia nebėra. Štai vieta, kur jį buvo paguldę. Eikite, pasakykite jo mokiniams ir Petru: jis eina pirma jūsų į Galilėją. Tenai jį pamatysite, kaip jis yra jums sakęs.“

Mk 16, 6-7

* * *

Lietuviai katalikai, minėdami Jėzaus Kristaus prisikėlimą, pradeda švęsti Velykas Prisikėlimo mišiomis. Mišios prasideda priešaušry, dar tamsoj, o po pamaldų, išėjus iš bažnyčios, saulė būna jau patekėjus ir yra šviesu.

Lietuvoje Prisikėlimo mišių procesijos būdavo labai iškilmingos. Auštant, gaudžiant bažnyčios varpams, visiems giedant giesmę „Linksma diena mums nušvito“, procesija eidavo tris kart aplink bažnyčią. Joje dalyvaudavo visi parapijiečiai, kai kurie nešantys bažnytines vėliavas, choras, dūdų orkestras ir mergaitės, barstančios gėles švč. Sakramentui.

Antrasis Velykų sekmadienis, vadinamas Atvelykiu, Žemaitijoje buvo vadinamas „Mažosiomis Velykėlėmis“. Liturgijoje tai yra Velykų aštuntoji diena.

blėsti – mažėti ugniai, gesti;

kupolas (architektūra) – pusrutulio išvaizdos bokštas arba skliautas;

liturgija (graikų k.) – bažnytinių pamaldų apeigos, jų tvarka;

nuodėgulis – apdeges pagalys;

siaubas – labai baisus, klaikus;

spinduolis – spindintis kūnas;

tunika (lotynų k.) – senovės romėnų drabužis, dėvėtas po toga;

viršutinis kat. vyskupų drabužis;

žara – pašvaistė, šviesa.

ŠV. JURGIS

Balandžio mėn. 23 dieną yra šv. Jurgio šventė.

Apie šv. Jurgį nedaug težinoma. Jis buvo karys romėnų kariuomenėje. Už narsumą jam buvo skirtos kariuomenėje atsakomingos pareigos. Priėmęs krikščionybę, Jurgis iš romėnų kariuomenės pasitraukė. Kaip ir kiti krikščionys, Jurgis buvo persekiotas ir nužudytas 303 m., Romos imperatoriaus Konstantino laikais.

Yra ir kitas, legendarinis pasakojimas apie šv. Jurgį.

Sakoma, kad šv. Jurgis, narsus krikščionių karys, atėjo į Sylenę miestą. Šalia miesto gyvenęs baisus slibinas, kuriam žmonės atiduodavę po dvi avių dienas. Išsibaigus avių kaimenėms, slibinas pradėjęs ryti jaunas mergaites. Kai šv. Jurgis atvykęs į Sylenę, slibinui turėjusi būti atiduota karaliaus dukra. Sužinojęs, šv. Jurgis narsiai stojęs į kovą su baisiuoju slibinu ir jį nugalėjęs. Taip jis išgelbėjo karaliaus dukrą ir miestą nuo pikto slibino. Pasakojama, kad ir viso miesto gyventojus šv. Jurgis atvertęs krikščionybei.

Gal būtų dėl šios legendos šv. Jurgis visuose paveiksluose vaizduojamas kovoje su slibinu, su žmogų pražudančiu piktuoju.

Graikai šv. Jurgį vadina „Didžiuoju kankiniu“. Anglams irgi labai patiko šv. Jurgio – kilnaus riterio pavyzdys. Jie pasirinko šv. Jurgį Anglijos globėju. Šv. Jurgis taip pat yra ir skautų globėjas.

imperatorius – senovės Romoje – vyriausias karo vadas ar valstybės galva;
kaimenė – būrys gyvulių;
legenda – pasakojamosios tautosakos kūrinys;
slibinas – gąsdinamos išvaizdos pasakų būtybė.

JEI NEBŪTŲ KALBOS — TAI NEBŪTŲ LIETUVOS

Senolė mūsų lietuvių kalba – visos tautos pasididžiavimas. Senų senovėje mūsų europiečių protėviai kalbėjo panašiai. Bėgo metai, keitėsi, nyko ne tik žodžiai, bet ir kalbos, o mūsų senolė išliko mažiausiai pakitusi. Atminkite, kad lietuvių kalba senesnė už anglų, vokiečių, rusų, lenkų ir kitas kalbas. Todėl ji yra ne tik lietuvių turtas. Įvairių šalių kalbos tyrinėtojai negali be jos išsiversti.

Lituanistinių mokyklų mokiniai netaisyklingai verčia angliškus žodžius ar posakius į lietuvių kalbą. Štai sąrašas kai kurių netaisyklingų posakių. Skliausteliuose parašytas angliškas vertimas, o paryškintomis raidėmis – taisyklingas išsireiškimas.

1. dėl Kalėdų („for Christmas“) – **Kalėdoms** gavau daug dovanų
2. ant autobuso („on the bus“) – **važiuoti** autobusu
3. ant telefono („on the phone“) – **kalbėti** telefonu
4. ant Velykų („on Easter“) – **Velykų** dieną
5. ant televizijos („on television“) – **televizijoje** rodė
6. turėti gerą laiką („to have a good time“) – **smagiai praleisti** laiką
7. uždaryk savo burną! („shut your mouth!“) – **užsičiaupk! tylėk!**
8. Kaip ėjosi mokykloje? – **kaip sekėsi mokykloje?**
9. per visą klasę svajojo – **per visą pamoką svajojo**
10. Kviesti ant gimtadienio – **kviesti gimtadieniui**

IŠ TAUTOSAKOS LOBYNO

Žodis Velykos yra paskolintas iš gudų, reiškia „didelę dieną“. Lietuvoje Velykos buvo iškilmingiausia visų metų šventė. Velykos yra ne tik Kristaus Prisikėlimo, bet visos gamtos pabudimo iš žiemos miego šventė. Ankstyvas Velykų rytas, prieš saulės tekėjimą, pilnas magiškos jėgos. Ypač daug tos magijos susikaupia tekančiame vandenyje.

Velykų rytą saulė tekėdama šokinėja, siūbuoja į šalis ir maino spalvas: žalia, mėlyna, raudona, vėl auksinė – geltona. Tai galima matyti, atsikėlus prieš saulėtekį ir stebint pirmąjį saulės pasirodymą pro horizontą.

Visi važiuodavo į Prisikėlimo pamaldas. Jeigu važiuojant keliu sutiksi moterį, tai atsitiks nelaimė. Reikia apsisukti, grįžti atgal ir paskui važiuoti kitu keliu, tuomet nelaimė bus išvengta.

Velykų ryto procesija Lietuvoje paprastai einama aplink bažnyčią. Ji buvo labai iškilminga: nešamos bažnytinės vėliavos, mergaitės barsto gėles, gieda choras ir visi žmonės. Garsiai skamba bažnyčios varpai. Einama 3 kartus, giedant „Linksma diena mums prašvito“. Po pamaldų šventinami velykiniai

valgiai, papuošti pirmaisiais žalumynais, sudėti ant grotelių prie altoriaus.

Pasibaigus pamaldoms, žmonės skuba namo. Grįžus iš bažnyčios, valgomi velykiniai pusryčiai. Pradedama su pašventintu margučiu, kurį namų šeimininkė nulupa ir supjausčiusi duoda po gabalėlį kiekvienam šeimos nariui. Tai daroma, kad šeimoje būtų taika, meilė, visi gražiai sugyventų. Po to valgydavo įvairius valgius: mėsą, dešras, pyragus. Per Velykas reikia sočiai, gerai pavalgyti, nes visą gavėnią pasnikauta.

Vaikai ieško paslėptų margučių, kuriuos jiems palikusi Velykų senelė. Buvo žinoma, kad kiškučiai dažo margučius, prikrauna į gražų vežimėlį. Velykė margučius išdalindavo: geriems vaikams palikdavo gražų, raštuotą margutį, blogiems – vieną baltą, nedažytą kiaušinį. Tada vaikui didelė gėda, iš jo draugai ir namiškiai juokiasi.

Su Velykų margučiais buvo žaidžiami įvairūs žaidimai. Paprasčiausias, eiti muštynių. Kieno kiaušinis nesudūžta, tas laimi. Kiaušinį reikia laikyti saujoje taip, kad tik truputį išsikiša smagaly. Kitas taip pat kerta smagaliu. Jei įmuša kiaušinio šoną, tai neteisingai mušė ir kiaušinio savininkas nelaikomas pralaimėjusiu.

Kitas smagus žaidimas – margučių ridinėjimas. Ridinėjimui padaromas iš lentų gaubtas lovelis. Vienas lovelio galas atremiamas į ką nors, kad būtų žemyn nuolaidumas, bet ne per daug status. Lovelio apačioje apibrėžiamas nemažas ratas, į kurį nuriedės kiaušiniai. Kiekvienas vartoja skirtingų spalvų margučius, kad būtų lengva atskirti, kuris kuriam priklauso.

Per lovelį iš viršaus leidžiamos kiaušinis. Kai vienas žaidėjas

kiaušinį paleidžia, tada leidžia kitas, kad jo kiaušinis nuriedėtų iki ano ir jį užkliudytų. Jeigu pataiko, pasiima abu margučius, jei ne – palieka ir savąjį.

Jei Velykose kas ateina į svečius, tai būtina apdovanoti margučiu. Svečias taip pat atneša kiekvienam šeimos nariui arba bent šeiminkams po margutį. Vaikai Velykų ryta eina „kiaušiniuoti“.

Atėję pasisveikina ir stovi tylėdami.

Visiems aišku, kad reikia duoti margutį.

Gavę padėkoja, palinki linksmų Velykų ir eina toliau.

(Paimta iš Danutės Brazytės Bindokienės knygos „Lietuvių papročiai ir tradicijos“).

TAUTODAILĖ

MARGUČIAI

Vienspalviai (vienos spalvos) kiaušiniai ir margučiai (raštais papuošti nudažyti kiaušiniai) daug kur Lietuvoje buvo ir dar yra vadinami velykaičiais. Vienspalviai kiaušiniai dar buvo vadinami vienaluomiais arba dažytiniais.

Seniau mėgstamiausios spalvos būdavo raudona ir juoda. Šios spalvos senovėje turėjo stebūklingą reikšmę: raudona – gyvybės, ugnies ir kraujo simbolis; juoda – sujungta su žeme ir derlingumu (kad viskas gerai augtų). Visi naudojami dažai buvo padaryti iš gamtos davinių. Tokių dažų, kurių mes šiandieną naudojame dažyti kiaušinius, nebuvo. Vasarą ir rudenį moterys rinkdavo dažančius žolynus (žoles), gėlių žiedus, o pusiaugavėnyje (gavėniai pusiau praėjus/ ankstyvą pavasarį), kai kurių medžių žieves.

Augaliniais dažais dažyti kiaušiniai turi daugybę spalvų ir atspalvių. Galima išgauti įvairių tonų rudą spalvą, naudojant medžių žieves; geltonos ramunės duoda apelsinų spalvą; samanų ir berželių lapai – žalsvai geltoną; rūtos ir šieno nuobiros – žalią spalvą; svogūnų lukštai – rusvą, rudą, rudai raudoną ar net violetinę spalvą; uogos ir raudoni burokėliai – rausvai violetinę spalvą; o rugiagėlių žiedai – pilkai melsvą spalvą. Juodai spalvai naudodavo kai kurias medžio žieves, dar įdėdavo surudijusių gelžgalių (metalo gabalų), užvirindavo, dadėdavo raugintų kopūstų ar raudonųjų burokėlių sunkos ir laikydavo keletą savaičių, kad dažai tikrai būtų juodi. Kiti maišydavo dažus išgauti dar įvairesnių spalvų.

Patys margučiai buvo ir yra daromi dviem būdais: 1) išskutant nudažyto kiaušinio paviršių – šie margučiai vadinami skustinukai ir 2) išbraižant raštus vašku ant nedažyto kiaušinio ir paskui jį nuspalvinant – šie margučiai vadinami vaškinukai.

Vienspalvius kiaušinius skutinėdavo stiklo gabaliuku, adata, skustuvu ar kitu pasidarytu aštriu įrankiu. Skutinėtų margučių raštai yra labai smulkūs.

Skustinukai

Mėgiamiausias kiaušinių gražinimo būdas yra naudojant tirpytą vašką. Naudojamas įrankis dažniausiai būna pagaliukas, kurio viename gale yra įbesta špilkutė ar vinutė. Pamirkus įrankį į karštą vašką, ant drungno (truputį šilto) nedažyto kiaušinio, rašomi raštai. Šie raštai daromi iš taškų ir įvairaus ilgio linijų. Raštuoti kiaušiniai paskui nudažomi.

Labai dažnai margučiuose būdavo po kelis motyvus. Raštai primena matytus dalykus: saulę, žvaigždes, snaiges, peteliškes, vabaliukus, vištos kojele, gėles, eglutes, rūteles, grandinėles, sukurėlius, geometrinius motyvus ir audinių raštus. Vėliau skutinėtuose margučiuose matėsi vaizdeliai, žmonės ir gyvuliai.

Kiekviena šeima, sodžius (kaimas), miestelis turėjo tik jiems būdingus margučių puošimo būdus, spalvų derinius bei raštus.

Vaškinukai

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

LIETUVA — STIPRUOLIŲ TAUTA?

Lietuviai jau nuo senų laikų pasižymi savo stiprumu, drąsa, kovingumu. Tik prisiminkime Lietuvos istoriją, kuomet lietuviai laimėjo „Žalgirio“ mūšį, įveikdami net kryžuočius.

Ankstesneisiais metais – šio šimtmečio pradžioje ir kiek vėliau į Ameriką atvažiuodavo daug stiprių lietuvių, kurie stebindavo šio didelio krašto gyventojus savo sugebėjimais šioje srityje.

Tais laikais viena iš populiariausiųjų sporto šakų buvo imtynės ir boksas arba kaip čia tais laikais vadino – ristynės ir kumštynės. Pirmuoju iš pasižymėjusių lietuvių ristikų Amerikoje buvo **Antanas Kandrata**s, kurį Amerikoje pavadino **Andy Kandrata**s. Jis Amerikon atvyko 1901 metais, būdamas 19 m. amžiaus. Antanas čia dirbo įvairius darbus, jų tarpe kasė anglis Pensilvanijos valstijoje, kur daugumas mūsų tautiečių, senais laikais atvykę iš Lietuvos, turėjo užsitikrinti sau pragyvenimą. Bet jis nenorėjo visą amžių kasti anglis, tad atvyko į Bruklino miestą (Brooklyn), kuriame gyveno daug lietuvių. Čia jis pradėjo save lavinti, pradžioje tapdamas sunkumų kilnotoju, o vėliau ristiku. Kaip rašo tų dienų spauda, Antanas buvo toks stiprus, kad savo pečiais pakėlė 20 vyrų, ant krūtinės išlaikė 3,800 svarų. Jis dantimis pakėlė 4 vyrus, o paėmęs geležinę štangą, kuri svėrė 400 svarų,

ant jos abiejų galų persvėrė po vyrą, ir visa tai iškėlė. Jis čia labai išgarsino lietuvius savo stiprumu ir jam lygių kitataučių tarpe maža atsirasdavo.

1913 metais iš Lietuvos Amerikon atvyko stipruoliai, kurie čia pasireiškė kaip imtynininkai: **Juška**, **Norkus**, **Žilinskas**, o po to **Požėla**. Šis paskutinytis, kuris amerikiečių tarpe vėliau buvo žinomas kaip **Karl Pojello**, buvo vienas iš žymiausių imtynininkų Amerikoje, taip pat rungęsis ir Lietuvoje bei kitose Europos valstybėse. Taip pat Amerikoje labai išgarsėjo ir imtynininkas **Vincas Bartušis (Bill Bartush)**.

Tačiau iš visų lietuvių stipruolių Amerikoje (o jų anksčiau buvo dešimtimis) labiausiai išgarsėjo **Juozas Žukauskas**, vėliau pasivadinęs **Jack Sharkey** vardu, o lietuvių tarpe žinomas kaip **Šarkis**, šis iš Lietuvos atvykusių tėvų vaikas, gimęs 1902 metais jau Amerikoje, kaip daugelis žino, tapo pasaulio bokso čempionu. Jis čempiono titulą laimėjo 1932 m., nugalėdamas vokiečių **Max Schmelingą**. Pažymėtina, kad jis nebijojo prisipažinti esąs lietuvis, nes tuo metu apie Lietuvą dar mažai kas Amerikoje žinojo, tad lietuvių vardas nebuvo populiarus ir daugumas sportininkų to vengė. Tačiau **Šarkis** buvo maloni išimtis ir tokiu būdu jis lietuvių ir Lietuvos vardą išgarsino labiau negu bet kuris lietuvis sportininkas. Beje, **Šarkis** mirė dar netaip seniai – 1994 metais, sulaukęs beveik 92 metų amžiaus.

Vartant senuosius lietuvių leidinius Amerikoje, galima užtikti daug lietuvių kilmės sportininkų – imtynininkų, boksininkų, kurie, senais laikais atvykę iš Lietuvos ar jau čia gimę, plačiai reiškėsi. Gaila, kad vėliau jų jau iš mūsų tėvynės neatvažiuodavo. Po II Pasaulinio karo į Ameriką atvykusiųjų tarpe žinome tik vieną

stipruoli – **Juoza Vinča**, kuris dar kurį laiką pasireiškė imtynių sporte. Tačiau su juos užsibaigė lietuvių stipruolių era. Amerikoje 1949 metais ar vėliau steigėsi nauji sporto klubai, tačiau bokso ar imtynių sekcijų visai nebūdavo ir niekas šiomis sporto šakomis čia jau nesidomėjo.

Kaip atrodo, šių dienų jaunimas neturi nė noro, nė laiko lavinti savo kūną, o nemažą laiką praleidžia prie televizijos, o tokiu keliu einant, stipriu vyru nebūsi. Šiandien net ir amerikietiškojo futbolo komandose – universitetuose ar pas profesionalus beveik nematome lietuvių, o ankstesniais metais – jų būdavo dešimtimis. Tokie vyrai kaip **Johnny Unitas (Jonaitis)**, **Dick Butkus** ir kiti – jau yra praeitis. Beje, net ir tokiose sporto šakose kaip krepšinis, kur reikia mažiau fizinės jėgos, šiandien gerų žaidėjų, kurie būtų gimę Amerikoje, beveik nesimato.

Ar nelaikas visiems apie tai pagalvoti ir vėl pradėti stipriau lavinti savo kūnus. Aišku, tai yra labai sunkus darbas ir norint būti geru sportininkui reikia daug ko atsisakyti. Tačiau tokiu keliu einant, po kurio laiko gal lietuvius Amerikoje, vėl pradės vertinti kaip stiprius žmones. Gerai, kad Lietuvoje tokių dar turime. Ten jaunimas rimčiau atsideda sportui ir tik jų dėka šiandien lietuvių vardas dar skamba pasaulyje. Net ir 1995 metais įvykusiose pasaulio bokso pirmenybėse du lietuviai – **Karpačiauskas** ir **Bičiulaitis** iškovojo bronzos medalius.

PETRAS IR IRENA VAŽIUOS Į ŠOKIŲ ŠVENTĘ

Ramunė Kubiliūtė

Mokyklos skambutis suskambėjo ir vaikai išbėgo pro duris į mokyklos kiemą, kur jų laukė tėvai. Petrui ir Linutei patiko šeštadieniais važiuoti į lituanistinę mokyklą. Jų šeima gyveno toliau nuo kitų pažįstamų lietuvių, tai šeštadieniais galėjo pamatyti draugus, kurių jie kasdien nematė. Mokykloje buvo proga išmokti daugiau apie Lietuvą, apie kurią seneliai pasakojo ir apie kurią tenka paaiškinti amerikiečiams draugams.

Tėtė ir mama veža juos į šeštadieninę mokyklą. Kartais važiuoja visa šeima, o kartais tik vienas iš tėvų juos veža. Kelionės metu buvo proga išsikalbėti, išgirsti tėvų prisiminimus bei paaiškinimus. Jų vyresnė sesuo Monika jau baigusi lituanistinę mokyklą ir dabar studijuoja universitete, toliau nuo jų namų. Kai Monika grįžta atostogoms, vis jų klausinėja ar jos pažįstami mokytojai dar tebedėsto toje mokykloje.

Šį šeštadienį, grįžtant namo, Petras ir Lina paminėjo mamai, kad jų šokių mokytoja sakė, kad jie šoks šią vasarą Tautinių Šokių šventėje, įvykstančioje Čikagoje. Vaikai paklausė mamos, ar jų visa šeima važiuos į šventę. Atsakyta – taip!

Mama apsidžiaugė ir pradėjo pasakoti apie Šokių šventę... Lietuviai mėgsta šokti ir dainuoti. Lietuviai, kurie išvyko iš Lietuvos ir gyvena kituose kraštuose, gerbia ir myli savo kalbą bei papročius. Kalbą išlaikyti nėra lengva, nes reikia ja dažnai kalbėti. Tačiau tautinius šokius gali šokti bet kas, jei yra noro, tam tikro vikrumo ir atsiranda asmuo, kuris sutinka pamokyti šokius.

Po Antrojo Pasaulinio karo, kai Lietuva buvo okupuota, užsienio lietuviai pradėjo ruošti dideles Šokių ir Dainų šventes. Tos šventės buvo ruošiamos kas keleri metai. Suvažiuodavo daug žmonių iš

įvairių miestų ir net kitų kraštų. Nors kai kurie žmonės galvojo, kad abu renginius galima suruošti kartu, bet juos ruošdavo atskirai. 1996 m. ruošiama Šokių šventė bus jau dešimtoji. Ją ruošia JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės, o šokių programą tvarko Tautinių Šokių institutas. Institutas suruošė šokių mokytojams kursus, paruošė vaizdajuostes ir išsiuntė šokių aprašymus. Šokių šventės programoje bus įvairių šokių, tačiau ne visi šokėjai šoks visus šokius. Jie suskirstyti į grupes: vaikai, jaunieji, studentai ir veteranai. Kiekvienai grupei pritaikomos šokių pynės, atitinkančios jų amžiui ir vikrumui.

Šokių šventė yra ruošiama didžiulėje salėje, kurioje paprastai vyksta ledo ar krepšinio rungtynės. Salės grindys yra padalintos į kvadratus, kaip šaškių lentelėje, ir kiekvienas kvadratas turi ant grindų užlipintą skaičių. Tautinių Šokių institutas nustato, kuri grupė šoks kuriame kvadrato. Šokių pynės ypač gražiai atrodo stebėtojams, sėdintiems aukštai, nes jie gali matyti raštus ir raides, kuriuos suformuoja šokėjai gretimuose kvadratuose. Pavyzdžiui, vienais metais šokėjai sustojo eilėmis ir buvo sudarytas žodis

L I E T U V A

Kitoje šventėje vaikai nešė ilgus kaspinus – geltona, žalia, raudona – Lietuvos vėliavos spalvos.

Programos metu grojant muzikai, visi šokėjai šoka jiems skirtą žingsnį tuo pačiu laiku. Vienas kvadratas gali šokti žingsnį rateliu, o gretimo kvadrato šokėjai – tiesia eilute nuo kampo iki kampo.

Mama dar daug turėjo ką papasakoti apie lietuvių tautinius šokius, apie Čikagą ir apie Tautinių Šokių šventę. Linutei ir Petrui pasidarė įdomu išgirsti mamos prisiminimus, tačiau priartėjo prie namų. Prie kiemo vartų jų laukė šuniukas Fita. Mama pažadėjo dar papasakoti...

(Bus daugiau)

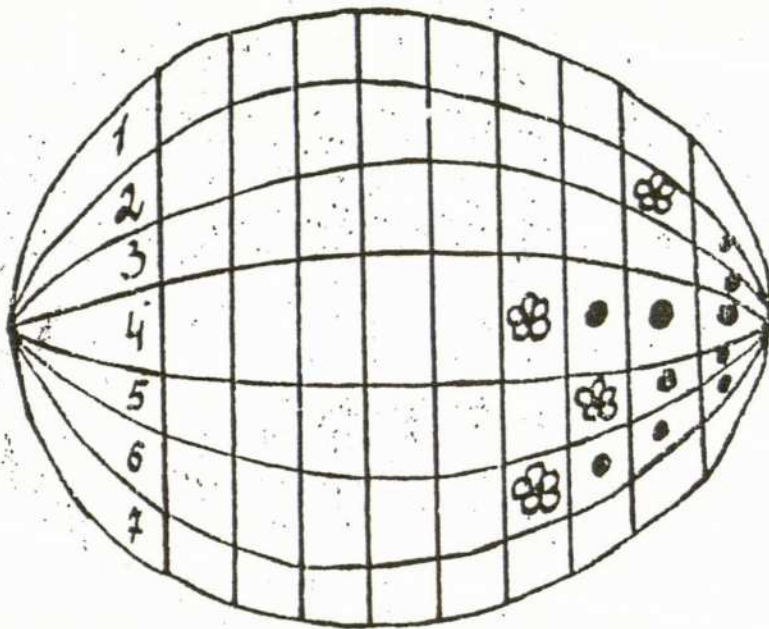
	GELTONA		ŽALIA		PILKA
	RAUSVA		MĖLYNA		

Kažkas pasislėpė...

Kas?

Sužinosi nuspalvinę pažymėtas vietas

K R Y Ž I A Ž O D I S

1. Pagrindinis Velykų valgis.
2. Kristaus prisikėlimo šventė.
3. Velykinis kiaušinis.
4. Ką simbolizuoja per Užgavėnės kepami blynai, verdamos spurgos?
5. Velykų bobutė.
6. Kadagio, žilvičio, karklo, gluosnio šakelių puokštė, kuria žmonės vieni kitus plakdavo Verbų sekmadienį.
7. Pirmas sekmadienis po Velykų.

*Sudarė Kristina Zinkevičiūtė,
Kaunas*

Atsakymai:

1. KIAUŠINIS. 2. VELYKOS. 3. MARGUTIS. 4. SAULĘ. 5. VELYKĖ.
6. VERBA. 7. ATVELYKIS.

Mokytoja klausinėja pirmaklasį:

— Iš ko pasiūtas tavo švarkas?

— Iš medžiagos.

— Teisingai. O medžiaga iš ko padaryta?

— Iš vilnos.

— Šaunuolis! O iš kur mes gauname vilną?

— Iš avių.

— Puiku! Taigi dabar pasakyk, kokiame gyvūnui tu turi būti dėkingas už savo švarką?

— Tėveliui!

* * *

Fizikos mokytojas klausia:

— Koks ryšys tarp žaibo ir elektros?

Kiek pagalvojęs, mokinys atsako:

— Žaibas – tai nemokama elektra!

* * *

— Mama, aš tau nupirksiu gimimo dienos progą vazą.

— Nereikia vazos, aš jau vieną turiu.

— Ją aš vakar sudaužiau.

* * *

Močiutė lupa svogūnus. Mažoji Darytė tiesia kaklą, bet močiutė perspėja:

— Atsargiai, nes svogūnai kanda akutes.

Darytė atsiraukia porą žingsnių ir pakreipusi galvutę klausia:

— Tau jie nekanda, nes tave pažįsta?

Mieli EGLUTĖS skaitytojai,

Sveikiname su šv. Velykomis! Tegul jos atneša džiaugsmą ir laimę Jums, Jūsų tėveliams ir seneliams.

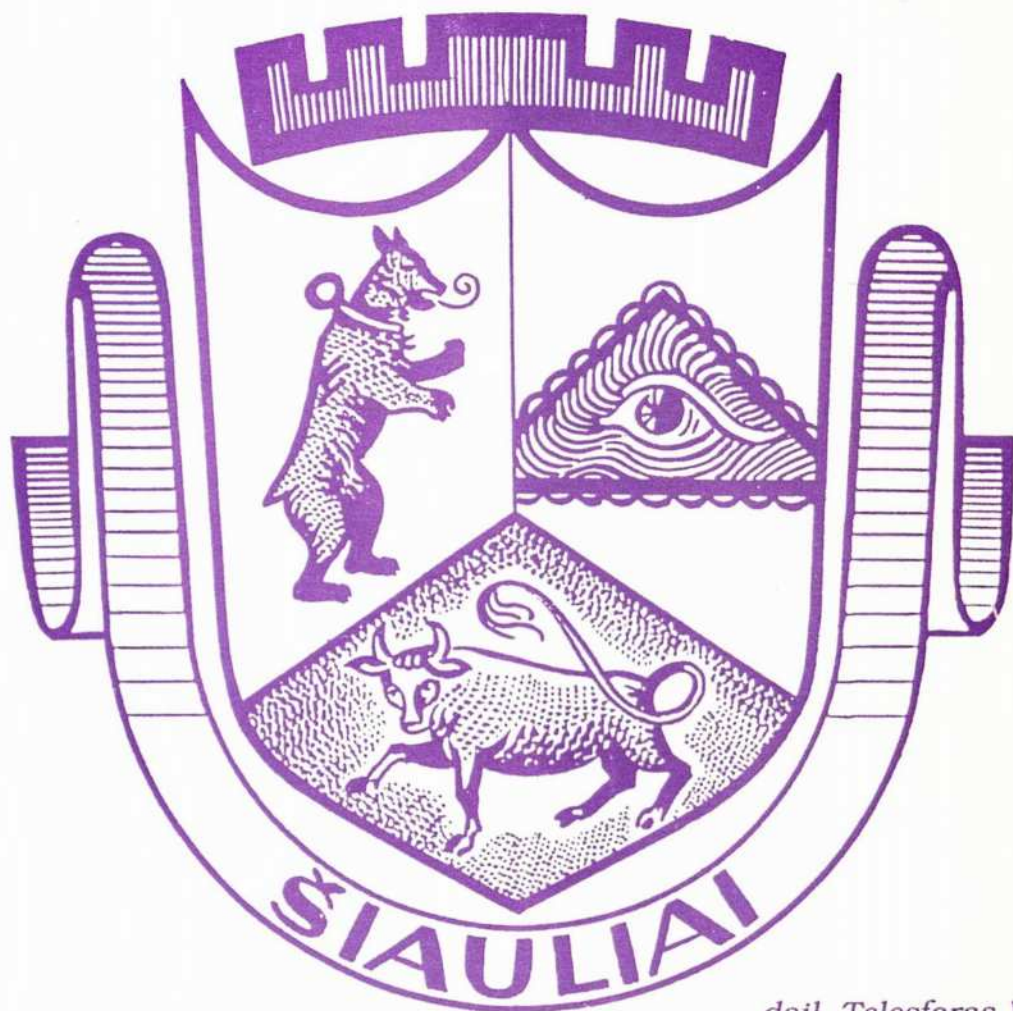
Linkime, kad EGLUTĖ džiugintų mūsų skaitytojus naujais rašinėliais, pasakėlėmis, eilėraštukais ir juokeliais. O jūs, mieli skaitytojai, įsijunkite į rašančių eiles ir siųskite savo kūrinius redaktorei.

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ

linki

EGLUTĖS kolektyvas ir administratorius

dail. Telesforas Valius

DĖKOJAME MŪSŲ RĖMĖJAMS

Vilijai Nasvytytei - Klimienei už 20 dol. auką

Danutei Augienei už 15 dol. auką

Kristinai R. Karvelis už 25 dol. auką

Gražinai Kriaučiūnienei (Lansing, MI) užsakiusiai į Lietuvą šešias EGLUTĖS
prenumeratos

A Barvicks už 20 dol. auką

Dėkojame mokyt. Erikai Brooks, kuri savo klasei Čikagos lit. mokykloje užsakė
9 prenumeratas kaip vaizdinę priemonę lengviau mokytis lietuvių kalbos.
